

nek meg. Jó lenne már ezt a szimpátiát aprópénzre fölváltani és ezt a művészház kérdését megoldani.

Sokat beszélnek arról, hogy a magyar génius, a magyarosság nem érvényesül a művészetben. Nem csoda, mert Magyarországon a művészet teljesen a fővárosban centralizálódik. Oda vonzza őket minden művészi kedvezés, sőt valósággal fölüldözik őket a vidékről a mostoha viszonyok és a még mostohább elbánás. Már pedig a főváros nem az a miliő, ahol a magyarosságra, magyaros jellegre való törekvésre a művészek impressziókat meríthetnek.

Szeged és környéke a legjobb talaja a magyaros művészetnek. Az Alföld szívében, ahol meg van a város, a külföldi hatásoktól mentes őseredeti tipikus magyar város, közel a puszták, a tanyavilág, a husból-vérből való igazi — nem kasirozott népszinmű bákok, de emberek. Mind-mind őseredeti, igaz motívumai a magyaros művészetnek. Csak művészek kellenek hozzá, akik megörökítik. De — *előbb becsüljük meg a művészeket és segítsük őket a fejlődésük útjára.*

* **Pesti Kálmán, rendező.** Budapestről jelentik, hogy *Pesti Kálmán* lett a Kamarajáték színházéledésainak a rendezője. Tudvalevőleg a *Kamarajáték* ugyanolyan program szerint dolgozik, mint annakidején a *Thália-társaság*. A jövő vasárnap kezdik meg az előadásokat *Strindberg* és *Wedekind* darabjaival. Előadás előtt mindig valamelyik ismert író tart konferánszot. *Pesti Kálmán*, a szegedi színház volt kedvelt tagja több darabban játszani is fog, nemcsak rendezni. Működése iránt élénk érdeklődés nyilvánul színészi és írói körökben.

„Világi bíróság nem ítélhet katolikus pap felett.” Rómából jelentik: Dörgegedelmes pápai rendelet jelent meg ma. Arról szól az új motu proprio, hogy az állam törvényszékei nem illetékesek a római katolikus egyház lelkészkező papsága fölött s világi bíróság nem ítélhet katolikus pap fölött a Szentszék engedelmével nélkül. A rendelet kemény szavakkal ítéli el azokat a hajszaikat, amelyeket legutóbb az állami törvényszékek katolikus papok ellen indítottak és átokkal fenyegeti meg azokat az államokat, amelyek ezentul az anyaszentegyház legfőbb hatóságának engedelmével nélkül a bíróság sorompója elé katolikus papokat állítanak.

A kínai megújulás. *Sanghaiból* jelentik: *Vutingfang* republikánus külügyminiszter az idegenekhez, akiket külföldi barátainak nevez, kiáltványt intézett, melyben rámutat a *mandsu dinasztia lemondásának szükségességére*. Igéri a jogos igények s Kína külpolitikai kötelezettségeinek hiánytalan teljesítését. A császár ediktummal megparancsolta *Juansikkainak*, hogy tekintettel az ország javára, vegye át a miniszterelnökséget. Egy másik ediktum utasítja az összes provinciák alkirályait és kormányzóit, hogy három-öt alkalmas delegátust küldjenek Pekingbe, hogy jelentést tegyenek és tanácsot adjanak. Juansikkai az özvegy császárnénál és a régensnél audiencián jelent meg.

Elfoglák a Csillagbörtön szökevényét.

— Aki hónapokig bujdosott a Bácskában. —

(*Saját tudósítónktól.*) Megirta már a *Dél-magyarország*, hogy *Egri János* bácskai legény megszökött a börtönből és betyármódra bujdosott az erdőket, melyeket csendőrgyűrű vett körül. Hét vármegye csendőrije kereste a bujdosó betyárt, de hónapokon keresztül még a nyomába sem tudott jutni. Végre pénteken sikerült a csendőröknek kézre keríteni a vakmerő betyárt.

A bácskai Vitális karrierje apró lopásokon kezdődött. Lovat, kocsit vásárolt, tolvajbandát szervezett, amelylyel sorrajárta a bácskai községeket. Első látogatásaival — 1907-ben — Cservenka községet szerencséseltette. Két-három cimborájával és a szeretőjével minden második-harmadik éjszaka kirándult Cservenkára s a falu udvaraiból összeszedett annyi baromfit, amennyi csak fölfért a kocsijára. Mikor Cservenkán már nagyon meleg lett neki a föld, működésének terét Palánkára helyezte át.

Mire azt is végigrabolta, rájött, hogy ez az örökös éjszakai kocsikázás, a sok baromfilopás unalmas multság az ő számára. Fantáziáját nagyobb tervek fűtötték.

1908-ban, hideg, téli éjszakán *Egri János* beállított egy dús gazdag feketehegyi parasztnábobhoz és kirabolta azt. A nábob fősvény ember volt, üldözőbe vette a haramiát és néhány csendőr segítségével elfoglák.

A letartóztatott haramiát átadták a csendőröknek, akik a topolyai járásbírószék fogházába vitték. *Egri* azt mondta, hogy ez neki nem kávéház és másnap megszökött a fogházból.

Egri János ezentul hol itt, hol ott tünt föl. Látni ritkán lehetett, csak a híre lehetett hallani, csak a tettei beszéltek róla. *Egri János* visszahozta az Alföldre a letűnt betyáromantikát. Sötét éjszakákon ki-kiált az országutra és száguldó kocsia ha szembekerült vele, belekapaszkodott az istrángba s egyetlen rántással megállította azt. A következő percben már az ülésnél termett s akit benne talált, azt mellére szegezett pisztolylyal kényszerítette, hogy előadja a pénzét. Így tartott ez vagy négy hónapig.

Ahány besugója van a csendőrségnek, mind mozgósították, ami nyom akadt, mind felkutatták. A rabló azonban úgy eltűnt, hogy híre se lehetett hallani.

Tizennégy napig tartó megfeszített hajsza után egy csendőrről, mely a zombori határban cirkált, egy csőztől megtudta, hogy a haramia nem messze a várostól egy szőlőkunyhóban bujkál a szeretőjénél. A csendőrök éjnek idején megközelítették a viskót és lassan, anélkül, hogy a rabló, ha valóban benn van, megsejthesse őket, belopózkodtak a kicsi pitvarba. Az egyik csendőr megnyomta az ajtó kilincsét. Zárva volt. A vezető bekopogtatott s elkiáltotta magát:

— Add meg magad, *Egri János*!

Válaszul az ajtón levő kis ablak üvegének esörömpölése hallatszott, majd egy kéz nyult ki, benne egy revolver. *Egri János* egymásután háromszor a csendőrök közé lőtt, de golyói a sötétségben nem találtak. A haramia még kétszer a csendőrökre lőtt. Mikor erre a lövéseire sem hallott halálhörgést, fegyverét a csendőrök közé dobta és elkiáltotta magát:

— Megadom magam.

A csendőrök hozzángrottak és megragadták. Vitális a rivális békén tűrt, hogy láncot verjenek kezére-lábára. A csapdába került haramiát, okulva a topolyai eseten, most már Csillagbörtönbe vitték. *Egri János* azonban itt is csak három hetet töltött. Egy zivataros éjszaka után, mikor a börtönőrök benyitottak a rabló szobájába, azt üresen találták. A szobában csak egy finom amerikai ráspojt találtak.

Egri Jánosról, mióta a Csillagbörtönből megszökött, semmi hír se hallatszott. A nyomozó hatóságok szerte az országban keresték-kutatták, de egy évnél hosszabb idő is elmult s a nyomozás semmi eredményt sem tudott felmutatni.

Az elmúlt hét csütörtökjén a topolyai főszolgabíró névtelen levelet kapott, melyben arról értesítik, hogy *Egri János* a szerénsségi Glenika községben rejtőzik. A topolyai csendőrök pénteken délben érkeztek meg Glenikára. Ott a csendőrségen közölték velük, hogy az az ember, akit ők valószínűleg keresnek, a feleségével együtt Csuszár Mihály napszámos házában lakik. Most már csak azt kellett megtudni, hogy odahaza van-e a haramia. Cselhez folyamodtak. A községi kisbíró elküldték Csuszár Mihály házához, hogy adjon át neki egy idézést, melyben a bíró hólnapra maga elé rendeli. Az idézés átadása arra való volt, hogy a kisbíró közben megnézhesse, bent van-e *Egri János*. Mikor a kisbíró visszatért, a sarkon várakozó két topolyai és négy glenikai csendőrökhöz, csak ennyit mondott nekik:

— Bent van. Kukoricát morzsol.

A glenikai csendőrök erre körülvették a házat, a topolyaiak pedig szuronysegezve benyomultak abba a szobába, melyet a kisbíró megjelölt. Az ajtó felpattant. A hirhedt rabló ott ült előttük a kukoricamorzsolószéken. El sem halványult, az arcizmai sem rándultak meg. Nem kapkodott a revolvere után. Nevetett. Nevetve üdvözölte a csendőröket:

— Nohát. Tudtam, hogy megtalálnak. Egy ilyen ember, mint én, nem rejtőzhetik el a világ elől. Mindegy. Amit tettem, azért most már meg fogok felelni.

A csendőrök jóerősen megláncolták a hurokrakerült rablót és szuronyfedezet alatt bekisérték a rumai járásbírószék fogházába, ahonnan vasárnap az újvidéki ügyészség fogházába vitték. Itt csak pár napig marad, aztán vissziviszik a szegedi Csillagbörtönbe. Most talán nem fog megszökni.

Kossuth-kávéház legújabb slágere!
HANGVERSENY 6, 7, 9 és 11 éves Schwarzmanoff csodagyermekkel folyó hó 14., 15. és 16-án
Belépti díj nincs!
Mozgófénykép előadás!